

จังหวัดพิษณุโลก

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 170,618 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 3,253 ราย

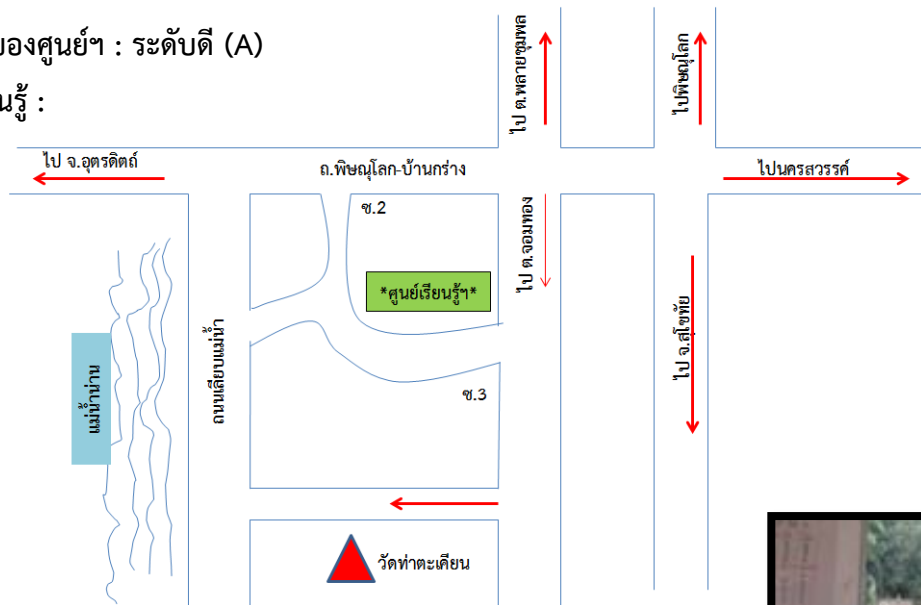
สถานที่ตั้ง : หมู่ที่ 1 ตำบลจอมทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : X= 631778 Y= 1865496

พิกัด : Longitude 100.18468 Latitude 16.89777

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ : ระดับดี (A)

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมพงษ์ เพ็ชรนิล

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 98 หมู่ที่ 1 ตำบลจอมทอง อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

เบอร์โทร : 081-475-4462

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลจอมทอง ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ 90 และเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว โดยปลูกข้าวเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้จำหน่าย แต่ประสบปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ยังไม่ได้คุณภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง และโรคแมลงระบาด มีคลองส่งน้ำการคมนาคมสะดวก

แนวทางการพัฒนา : 1. การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ 4,000 บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนไร่ละ 500 บาท

2. การผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ใช้เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

หลักสูตรเรียนรู้ : 1. การลดต้นทุนการผลิตข้าวพร้อมแปรรูปข้าว

2. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดี

3. การเลี้ยงไส้เดือน

4. การผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้ในนาข้าว

5. การทำไข่เค็มกะทิ

6. การผลิตฮอริโมนไข่

ฐานเรียนรู้ :

1) ฐานการลดต้นทุนการผลิตข้าว : นายสมพงศ์ เพ็ชรนิล

2) ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านท่าตะเคียน : นายเกษม โตมา

3) ฐานเรียนรู้การแปรรูปไข่เค็มกะทิ : วิทยารรณ สิงห์โต

4) ฐานเรียนรู้การเพาะเลี้ยงไส้เดือน : นายสุวิทย์ ฉิมเลิศ

5) ฐานเรียนรู้การปลูกมะนาววงบ่อ : นายปัทมา เพ็ชรนิล

แปลงเรียนรู้ : การปลูกข้าว

เครือข่าย : 19 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางเนาวรัตน์ แก้วแจ้ง ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทร : 089-8566853

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : มะม่วง

พื้นที่เป้าหมาย : 1,300 ไร่

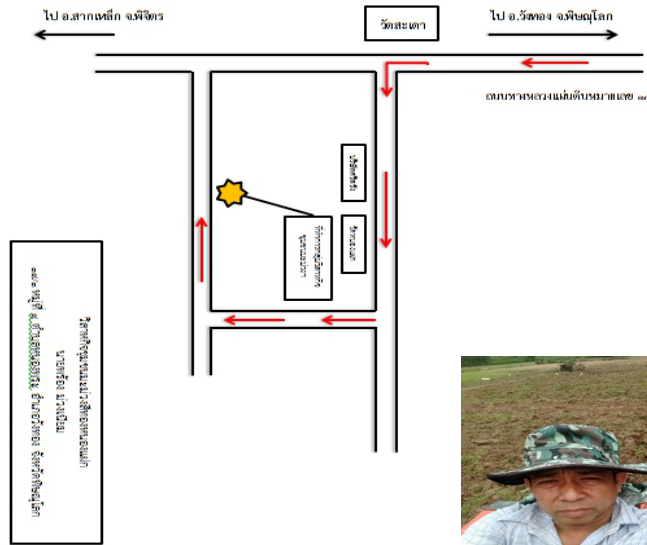
เกษตรกรเป้าหมาย : 54 ราย

สถานที่ตั้ง : 19/1 หมู่ที่ 9 ตำบลหนองพระ อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : X =655463 Y=1847990

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ : ระดับดี (A)

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพร้อม ม่วงเนียม

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 19/1 หมู่ที่ 9 ตำบลหนองพระ อำเภอวังทอง จังหวัดพิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : 093-2786259

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองพระ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวเป็นหลัก แต่ที่ผ่านมาประสบปัญหาาราคาข้าวตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้เกิดปัญหาภาวะหนี้สินอย่างต่อเนื่อง ทั้งในสถาบันการเงินและนอกสถาบันการเงิน ดังนั้นเกษตรกรจึงได้รวมตัวและหารือถึงแนวทางการทำเกษตรกรรมทางเลือกผลิตพืชชนิดอื่นเพื่อให้คุ้มค่าต่อการผลิต มีรายได้เพิ่มขึ้น และเหมาะสมกับการผลิตในพื้นที่ จึงได้ตั้งและขอจดทะเบียนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนมะม่วงสีทองหนองแฝก และพัฒนาจนได้รับการแต่งตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศูนย์หลัก) ของอำเภอวังทอง

แนวทางการพัฒนา : เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ (เกษตรกรต้นแบบ : Smart Farmer) สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตสินค้าเกษตร (มะม่วง) สู่เกษตรกรทั่วไปได้ เพื่อให้มีความพร้อมเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรของชุมชน

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ :

1. เป็นต้นแบบในการเรียนรู้ของชุมชนในการผลิตสินค้าเกษตร (มะม่วง) อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้าน
 - 1.1 การผลิตมะม่วงคุณภาพการส่งออก
 - 1.2 การลดต้นทุนการผลิต
2. ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับบริบทของชุมชน

หลักสูตรเรียนรู้ : การผลิตมะม่วงนอกฤดูให้มีคุณภาพตามมาตรฐานส่งออก

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานที่ 1. การตรวจค่าวิเคราะห์ดิน วิทยาการประจำฐาน นายพร้อม ม่วงเนียม

โดยเน้นให้ทราบถึงความอุดมสมบูรณ์ และปัญหาของดินในแปลงปลูกพืช พร้อมกับคำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงบำรุงดิน เช่น การใช้ปุ๋ย การใช้ปูน ปรับปรุงดินกรด รวมทั้งการใช้วัสดุหรือสารปรับปรุงดินอย่างอื่น ตามความจำเป็นเพื่อให้การปลูกพืชได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น และมีคุณภาพดีขึ้น

ฐานที่ 2. การผลิตมะม่วงนอกฤดู วิทยาการประจำฐาน นายพร้อม ม่วงเนียม

โดยเน้น ตั้งแต่การเตรียมต้นมะม่วงให้มีความพร้อมสมบูรณ์ การดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช การดูแลผลผลิตมะม่วง และวิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว

ฐานที่ 3. การผลิตน้ำหมักชีวภาพ วิทยาการประจำฐาน นายพร้อม ม่วงเนียม โดยเน้น การลดต้นทุนการผลิต การเกษตรผสมผสานระหว่างการใช้สารอินทรีย์และสารชีวภาพได้อย่างเหมาะสม โดยคิดค้นสูตรน้ำหมักด้วยตัวเอง

ฐานที่ 4. การขยายพันธุ์ไม้ผล วิทยาการประจำฐาน นายขจรศักดิ์ บุญมี โดยเน้น การขยายพันธุ์ต้นพันธุ์ให้มีคุณภาพตรงตามสายพันธุ์ และการสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกศูนย์ เกษตรกร และผู้สนใจทั่วไป

ฐานที่ 5. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมะม่วง วิทยาการประจำฐาน นายพร้อม ม่วงเนียม และวิทยาการจากกรมวิชาการเกษตรโดยเน้น การผลิตมะม่วงตามมาตรฐาน GAP และการเตรียมพร้อมรองรับเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อนำมาพัฒนากระบวนการผลิตมะม่วงให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ศูนย์เครือข่าย : 12 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายพิสิษฐ์ อัจฉฤกษ์ ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : 064-3527637

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๒๖๐,๙๓๐ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๖,๐๓๙ ราย

สถานที่ตั้ง : ๙๔/๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : Latitude ๑๖.๗๒๐๐๐

Longitude ๙๙.๙๓๒๖๑

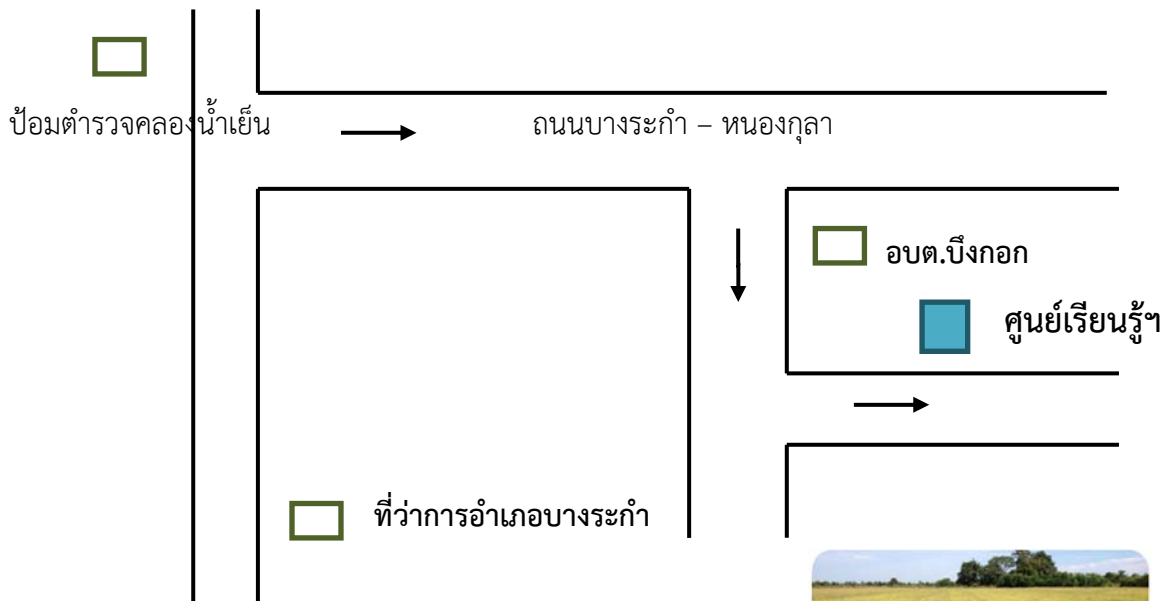
X = ๕๙๙๔๒๐

Y = ๑๘๔๘๘๑๔

(Zone ...)

ระดับการพัฒนาของศูนย์ :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ : นางพชรกมล เหลืองทอง

๙๔/๓ หมู่ ๘ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๖ - ๑๓๑ - ๙๘๐๑

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลนิคมพัฒนา ร้อยละ ๘๕ มีต้นทุนการผลิตข้าวสูง เนื่องจาก

ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี การใช้ปุ๋ย และการผลิตสารชีวภัณฑ์ ทดแทนการใช้ สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมและพัฒนาความรู้/ทักษะให้กับเกษตรกรเพื่อให้สามารถลดต้นทุนการผลิตข้าว ในด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์ดี การใช้ปุ๋ยสั่งตัด และการผลิตการใช้สารชีวภัณฑ์ โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ประกอบการดำเนินงานของศูนย์ฯ

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : มีองค์ประกอบของศูนย์เรียนรู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กรมส่งเสริมการเกษตร กำหนด ประกอบด้วย เกษตรกรต้นแบบ หลักสูตร แผนการเรียนรู้ และฐานการเรียนรู้ รวมทั้ง มีแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

การนำไปใช้ประโยชน์ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

หลักสูตรเรียนรู้ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

๑. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
๒. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด)
๓. การผลิตสารชีวภัณฑ์

ฐานการเรียนรู้: (พร้อมภาพประกอบ)

๑. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๒. เทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน (ปุ๋ยสั่งตัด)

๓. การผลิตสารชีวภัณฑ์

แปลงเรียนรู้

เครือข่าย : มหาวิทยาลัยนเรศวร และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายสุทัศน์ อ่อนศรี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๑ - ๕๙๖ - ๕๔๐๘

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : 124,375 ไร่

เกษตรกรต้นแบบ : นายสมพงษ์ อ้นชานา

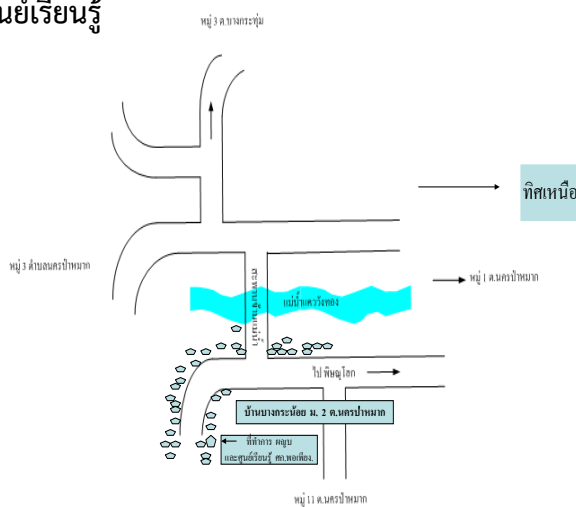
สถานที่ตั้ง : 46/1 หมู่ 2 ตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก (15 ไร่)

พิกัด : X 643009 Y 1835644

พิกัด : Longitude 100.34060022791707 Latitude 16.598735307588303

ระดับการพัฒนาของศูนย์ : ระดับดี (A)

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายสมพงษ์ อ้นชานา

ที่อยู่ : 46/1 หมู่ 2 ตำบลนครป่าหมาก อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : 089-4375924

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรส่วนใหญ่มีอาชีพทำนาเป็นหลัก การปลูกข้าวประสบปัญหาการมีต้นทุนการผลิตสูง สาเหตุที่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ได้แก่ เมล็ดพันธุ์ดี ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช สารเคมีคุมกำเนิดหญ้า ค่าไถ ค่าตลาด ค่าทำเทือก ค่าปลูก ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง และค่าเก็บเกี่ยว ทำให้การปลูกข้าวไม่เหลือกำไรหรือมีกำไรน้อย

แนวทางการพัฒนา : ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมทั้งยกระดับจากการปลูกข้าวที่ใช้สารเคมี เป็นการปลูกข้าวปลอดภัย ทำให้หมู่บ้านเป็น “หมู่บ้านข้าวปลอดภัย อาหารปลอดภัย” และยังมี การนำนวัตกรรม การปลูกข้าว จากการทำนาดำ หรือนาหว่าน เป็นการปลูกข้าวนาโยน และการหว่านแห้ง และมุ่งสู่การเป็นเกษตรกรอินทรีย์ แปลงใหญ่ข้าวต่อไปในอนาคต

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เป็นสถานที่ศึกษาดูงานด้านการปลูกข้าวแบบเบ็ดเสร็จ (สัมผัสบรรยากาศการเรียนรู้ ตามวิถีชาวนาบ้านบางกระทุ่มอย่างแท้จริง)

หลักสูตรเรียนรู้ : การลดต้นทุนการผลิตข้าว แบบครบวงจร (การลดต้นทุนการผลิตข้าว ตามแบบวิถีชาวนาบ้านบางกระทุ่ม)

ฐานการเรียนรู้ :

1. การผลิตข้าวแบบครบวงจร (ปลูก - แปรรูป - จำหน่าย)

2. ด้านปศุสัตว์ การเลี้ยงโคขุน โดยวิธีการลดพื้นที่

3. ด้านการประมง ด้วยวิธีการลดต้นทุน

4. การผลิตน้ำตาลมะพร้าว (การปลูกมะพร้าวเพื่อทำน้ำตาลมะพร้าว)

5. การผลิตปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ดคุณภาพสูง

6. ท่องเที่ยวเชิงเกษตร (โฮมสเตย์)

นอกจากนี้ยังมี ฐานการเรียนรู้ภายในบริเวณใกล้เคียง ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการ ของ ศพก. หลัก ได้แก่ ฐานเรียนรู้ด้านการผลิตสารป้องกันและไล่แมลงศัตรูพืช การเผาถ่านเก็บน้ำส้มควันไม้ การผลิตน้ำยาล้างจาน การปลูกผักปลอดสารพิษ การแปรรูปสมุนไพรร

เครือข่าย : ศูนย์เครือข่าย ศพก. จำนวน 15 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นางสาวทัศนีย์วรรณ มณีท่าโพธิ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 089-5340662

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๓๑๖,๙๕๗ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๑๒,๘๕๒ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านท่าช้าง หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าช้าง อำเภอพรหมพิราม จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : Latitude ๑๖.๙๖๓๙๙

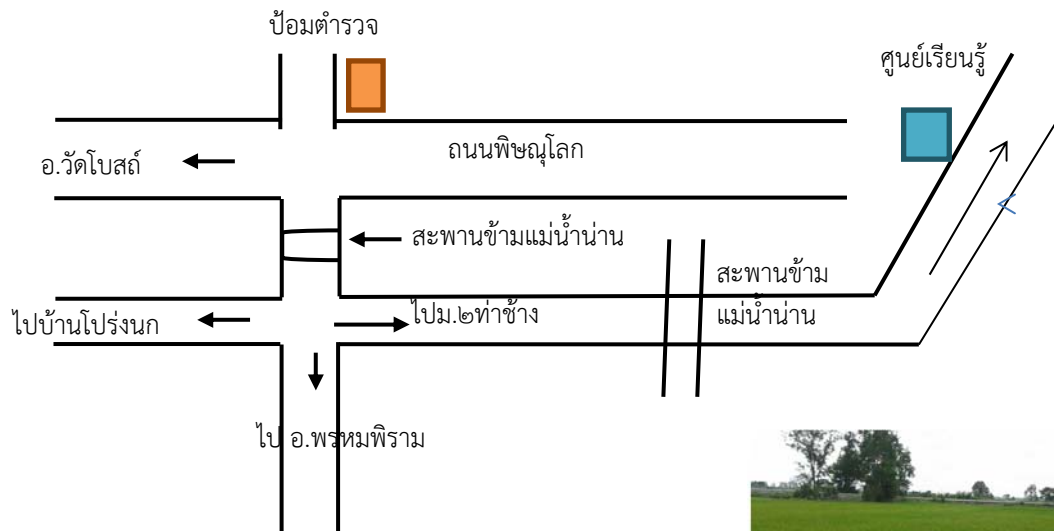
Longitude ๑๐๐.๒๐๗๗๓

X = ๖๒๘๕๘๘

Y = ๑๘๗๕๙๖๘ (Zone ...)

ระดับการพัฒนาของศูนย์ :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ : นางเสน่ห์ เรืองดี อายุ ๕๗ ปี

บ้านเลขที่ ๘๐ หมู่ที่ ๒ ต.ท่าช้าง อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๕-๑๕๑๐๓๗๙

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลท่าช้าง ส่วนใหญ่ปลูกข้าวร้อยละ ๙๐ และพื้นที่ปลูกเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกข้าว (S๑) ร้อยละ ๙๗.๕๘ โดยปลูกข้าวเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ไว้จำหน่ายให้ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพิษณุโลก แต่ประสบปัญหาการผลิตเมล็ดพันธุ์ยังไม่ได้คุณภาพ การใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง และโรคแมลงระบาด มีคลองส่งน้ำการคมนาคมสะดวก

แนวทางการพัฒนา : - การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ ๔,๕๕๐ บาท

โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนไร่ละ ๔๐๐ บาท

- การผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

การนำไปใช้ประโยชน์ :

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดี

ฐานการเรียนรู้ : ๑) การดูแลรักษาตั้งแต่ปลูก – การเก็บเกี่ยวและขนส่งโดยเน้นใน ระยะกล้า ได้แก่ การจำกัดวัชพืช การใช้การจัดการน้ำแบบแห้งสลับเปียก

การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การตรวจแมลง

ระยะแตกกอ ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน และการกำจัดวัชพืชแมลง การให้น้ำแบบแห้งสลับเปียก

ระยะตั้งท้อง ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน กำจัดวัชพืช สำรวจโรคแมลง

ระยะออกรวง ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน กำจัดวัชพืช สำรวจแมลงก่อนเกี่ยว ๒๐ วัน

เอาน้ำออกจากนา ประสานผู้รับซื้อและ

ระยะเก็บเกี่ยว ได้แก่ ถอนตัดพันธุ์ปน การกำจัดวัชพืช เก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง

๒) ใช้ข้าวพันธุ์ดี ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ใช้อัตราที่เหมาะสม โดยเน้นการเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้แก่ การเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ตามวิธีการปลูก

๓) การเลือกเทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่างประณีตและการลดต้นทุน โดยเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้แก่ การเตรียมดิน การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ตลาดต้องการ และเหมาะสมกับพื้นที่ จัดหาพันธุ์ข้าวที่คุณภาพดี และกำหนดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวตามวิธีการปลูก

๔) การทำนาที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อลดต้นทุนและผลิตข้าว ให้ได้คุณภาพดีซึ่งปรับประยุกต์กับหลัก TPS โดยเน้นในเรื่องของการวางแผนการผลิต การวางแผนปลูก และการจัดการคุณภาพของผลผลิต ได้แก่ การผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว การผลิตข้าวปลอดภัยใช้ระบบการผลิตแบบ GAP Grain การผลิตข้าวทั่วไปเพื่อขายโรงสี

๕) ป้องกันจำกัดโรคและแมลงการใช้สารชีวภัณฑ์ สำหรับการใช้น้ำชีวภาพโดยเน้นการสาธิตวัสดุที่ใช้ วิธีทำ การนำมาผลิตใช้และประโยชน์

๖) การใช้ปุ๋ยถูกชนิด ถูกอัตรา ถูกเวลา โดยเน้นการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ได้แก่ การส่งดินตรวจหา ผลการวิเคราะห์ดิน ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินต่อไร่ และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินต่อแปลง **แปลงเรียนรู้**

เครือข่าย : ศูนย์ส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านสะพานหิน

ศูนย์ขยายเมล็ดพันธุ์ข้าวพิษณุโลก กรมการข้าว

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร: นายแฉล้ม แจ่มฉาย ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์: ๐๘๔-๑๕๒๐๘๙๗

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๑๐๖,๙๔๘ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๒,๗๕๑ ไร่

สถานที่ตั้ง : บ้านผารังหมี หมู่ที่ ๓ ตำบลไทรย้อย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : Latitude ๑๖.๔๘๒๐๖

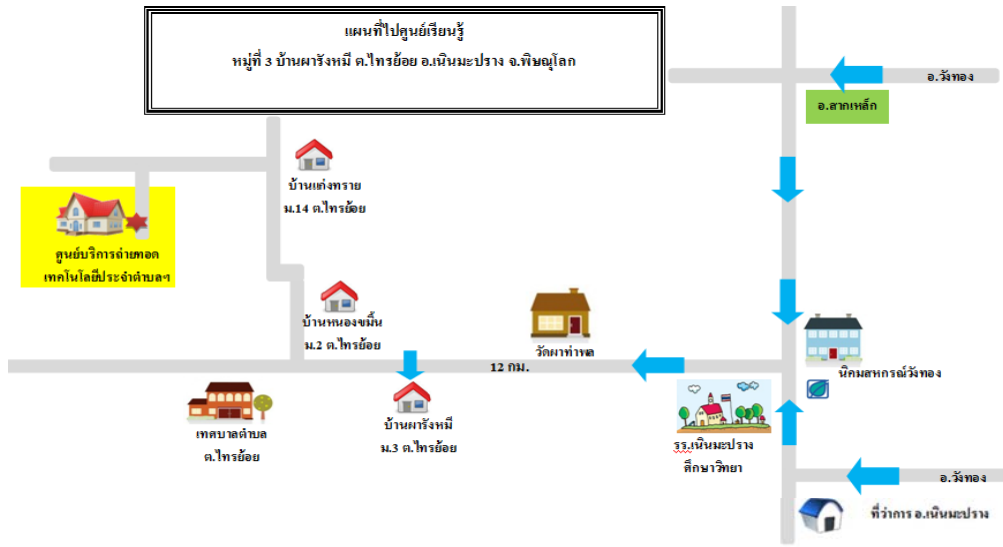
Longitude ๑๐๐.๖๕๖๗๒

X = ๖๗๖๘๔๕

Y = ๑๘๒๒๙๘๕ (Zone...)

ระดับการพัฒนาของศูนย์ :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ : นายจันทน์ ชมพู่มี

หมู่ที่ ๓ ต.ไทรย้อย อ.เนินมะปราง จ.พิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙-๒๖๙๐๓๐๑

สถานการณ์ของพื้นที่ : อาชีพหลักของสมาชิกได้แก่ การทำนา ส่วนใหญ่ปลูกข้าวพันธุ์หอมมะลิ ๑๐๕ มีพื้นที่ทำนารวมประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ ผลผลิตข้าว ๒,๕๐๐ ตัน/ปี ทำนา ๑ ครั้ง พันธุ์ข้าวที่ปลูกได้มาจากแปลงขยายพันธุ์ของกลุ่มบางส่วน ซื้อมาจากศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพิษณุโลก สารชีวภัณฑ์ทางการเกษตรทางกลุ่มได้ผลิตใช้เอง ทั้งสารไล่แมลงฮอร์โมนพืชผลผลิตข้าวที่ได้ส่วนใหญ่เป็นเมล็ดพันธุ์ให้กับสมาชิกและชุมชนอื่นๆ โดยจำหน่าย ณ ศูนย์ข้าวชุมชน

แนวทางการพัฒนา : - การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิตข้าว เฉลี่ยไร่ละ ๔,๒๕๐ บาท

โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนไร่ละ ๑,๓๔๐ บาท

- การผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

การนำไปใช้ประโยชน์ : การลดต้นทุนการผลิต ไร่ละ ๑,๓๔๐ บาท

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การลดต้นทุนการผลิตข้าว

๒. การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดี

ฐานการเรียนรู้ : ๑. การดูแลรักษาตั้งแต่ปลูก – การเก็บเกี่ยวและขนส่งโดยเน้นในระยะกล้า ได้แก่ การจำกัดวัชพืช การใช้การจัดการน้ำแบบแห้งสลับเปียก การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน การตรวจแมลง ระยะแตกกอ ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน และการกำจัดวัชพืชแมลง การให้น้ำแบบแห้งสลับเปียกระยะตั้งท้อง ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน กำจัดวัชพืช สำรองโรคแมลง ระยะออกรวง ได้แก่ การถอนตัดพันธุ์ปน กำจัดวัชพืช สำรองแมลงก่อนเกี่ยว ๒๐ วัน เอน้ำออกจากนา ประสานผู้รับซื้อและระยะเก็บเกี่ยว ได้แก่ ถอนตัดพันธุ์ปน การกำจัดวัชพืช เก็บเกี่ยวระยะพลับพลึง

๒. ใช้ข้าวพันธุ์ดี ใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี ใช้อัตราที่เหมาะสม โดยเน้นการเลือกพันธุ์ข้าวที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้แก่ การเลือกใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ตามวิธีการปลูก

๓. การเลือกเทคโนโลยีการผลิตข้าวอย่างประณีตและการลดต้นทุน โดยเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับพื้นที่ ได้แก่ การเตรียมดิน การคัดเลือกพันธุ์ข้าวที่ตลาดต้องการ และเหมาะสมกับพื้นที่ จัดหาพันธุ์ข้าวที่คุณภาพดี และกำหนดอัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวตามวิธีการปลูก

๔. การวางแผนการดำเนินงานที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อลดต้นทุนและผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดีซึ่งปรับประยุกต์กับหลัก TPS โดยเน้นในเรื่องของการวางแผนการผลิต การวางแผนปลูก และการจัดการคุณภาพของผลผลิต ได้แก่ การผลิตเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว

๕. การใช้ปุ๋ยถูกชนิด ถูกอัตรา ถูกเวลา โดยเน้นการใช้ปุ๋ยตามค่าการวิเคราะห์ดิน ได้แก่ การส่งดิน ตรวจหาผลการวิเคราะห์ดิน ใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ต่อไร่และใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินต่อแปลง

แปลงเรียนรู้

เครือข่าย : ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านหนองขอน , ศูนย์ส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชนบ้านปลวกง่าม
ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร: นายขจรศักดิ์ สีบุญมี ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ
เบอร์โทรศัพท์: ๐๙๓-๑๓๐๐๖๓๘

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๖๓,๘๕๙ ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : ๒,๐๐๓ ราย

สถานที่ตั้ง: บ้านหนองปลิง หมู่ที่ ๒ ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : Latitude ๑๗.๐๖๔๐๗

Longitude ๑๐๐.๒๙๑๖๖

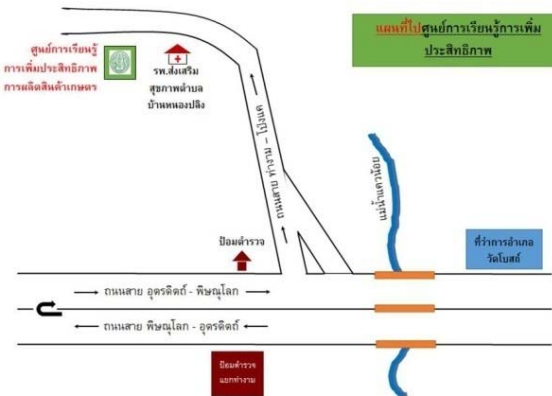
X

Y

(Zone ...)

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ :

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้

ชื่อเกษตรกรต้นแบบเจ้าของแปลงเรียนรู้ : นางจรรยา ราชบรรจง

ที่อยู่ : ๑๓/๑ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่างาม อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์: ๐๘-๙๔๓๘-๗๓๔๖

สถานการณ์ของพื้นที่ :

- เกษตรกร ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๐ ปลูกข้าวเป็นอาชีพหลัก
- พื้นที่ปลูกมีความเหมาะสมกับการปลูกข้าว
- ประสบปัญหาต้นทุนการผลิตข้าวสูง เนื่องจากขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี
- การใช้ปัจจัยการผลิตสูงเกินความจำเป็น
- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- การระบาดของโรค แมลงศัตรูพืชที่สำคัญ

แนวทางการพัฒนา :

* การลดต้นทุนการผลิตข้าว ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่มีต้นทุนการผลิตข้าวเฉลี่ยไร่ละ ๔,๕๗๐ บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุนการผลิตลงไร่ละ ๕๗๐ บาท.

* การผลิตข้าวให้ได้คุณภาพดี

เทคโนโลยีเด่นของศูนย์เรียนรู้ : *เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตข้าว

*การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวให้ได้คุณภาพดี

การนำไปใช้ประโยชน์ : ลดต้นทุนการผลิตลงไร่ละ ๕๗๐ บาท.

หลักสูตรเรียนรู้ :

๑. การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าว

๒. การใช้สารชีวภัณฑ์และสารสมุนไพร ทดแทนการใช้สารเคมี

ฐานการเรียนรู้

๑) การลดต้นทุนการผลิตและเพิ่มผลผลิตข้าว
- การดูแลรักษาตั้งแต่ปลูก - การเก็บเกี่ยว โดยเน้นตั้งแต่
การเตรียมเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี การปฏิบัติดูแลรักษาตามหลักการ
เกษตรที่ดีและเหมาะสม (GAP) การใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินการ
ป้องกันกำจัดโรค แมลงศัตรูที่สำคัญตามหลักการเกษตรแบบ
ผสมผสาน(IPM) เทคโนโลยีหลังการการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม

๒) การใช้สารชีวภัณฑ์และสารสมุนไพร
ทดแทนการใช้สารเคมี โดยมีการถ่ายทอดความรู้ด้านการป้องกัน
กำจัดโรคแมลงศัตรูข้าวที่สำคัญตามหลักการเกษตรแบบผสมผสาน(IPM)
การใช้พืชสมุนไพรป้องกัน กำจัดแมลงศัตรูข้าวทดแทนสารเคมี
ทางการเกษตร การทำฮอร์โมนพืชจากวัสดุในท้องถิ่น การทำน้ำหมัก
ชีวภาพ การผลิตและการใช้ประโยชน์

แปลงเรียนรู้

เครือข่าย : ศูนย์ส่งเสริมเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน ๙ ศูนย์ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : นายพงษ์ศักดิ์ ทรายน้อย ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘-๑๗๒๗-๖๓๗๖

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

พืชหลัก : ข้าว

พื้นที่เป้าหมาย : ๙,๙๖๖ ไร่

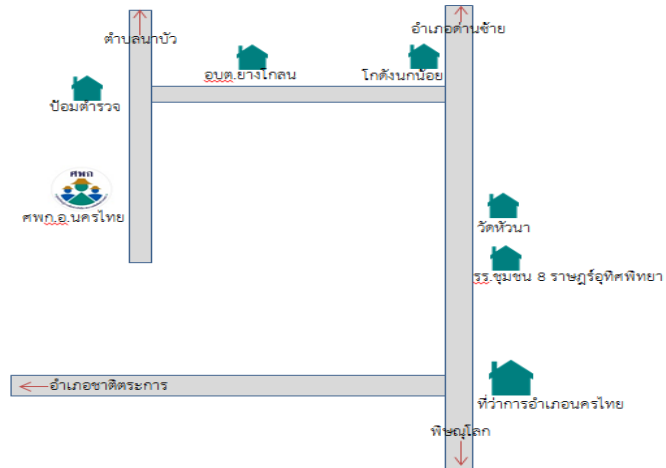
เกษตรกรเป้าหมาย : ๘๕,๐๔๒ ราย

สถานที่ตั้ง : บ้านน้ำพริก หมู่ที่ ๒ ตำบลยางโกกลน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : Latitude ๑๗.๑๘๘๘๕๘ Longitude ๑๐๐.๙๑๒๖๖ X ๗๐๓๔๑๕ Y ๑๙๐๑๕๖๘

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ : ระดับ B

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพิศณุ แสงบุตรดี อายุ ๔๐ ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ ๖๐ หมู่ที่ ๒ ตำบลยางโกกลน อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๙๕-๖๑๐๕๐๓๔

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรอำเภอนครไทย ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาเพื่อการบริโภคในครัวเรือน แต่ปริมาณผลผลิตที่ผลิตได้มีปริมาณค่อนข้างต่ำ คุณภาพต่ำ ต้นทุนในการผลิตสูง ดินในเขตพื้นที่ปลูกข้าว มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ศัตรูข้าวมีการระบาดทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เต็มที่เกษตรกรไม่มีการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยวิธีธรรมชาติ ไม่นำการผลิตปุ๋ยพืชสดมาใช้ในพื้นที่

แนวทางการพัฒนา : ๑. ลดต้นทุนการผลิตข้าวโดยการใช้อัตราเมล็ดพันธุ์ในปริมาณที่เหมาะสม

๒. การใช้ปุ๋ยสดเพื่อเพิ่มปริมาณธาตุอาหาร

๓. การใช้สารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : ลดการใช้สารเคมีและเพิ่มปริมาณธาตุอาหารในดินโดยการใช้ปุ๋ยพืชสด

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. การใช้ปริมาณเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสมกับพื้นที่

๒. การตัดพันธุ์ปนเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๓. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยสารชีวภัณฑ์

๔. การใช้ปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

ฐานการเรียนรู้ :

ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ การผลิตปุ๋ยพืชสด

ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ การเลี้ยงกบในกระชัง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเลี้ยงปลาในกระชัง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐกิจพอเพียง

ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ การเลี้ยงไก่พื้นบ้าน

ฐานการเรียนรู้ที่ ๗ การผลิตปุ๋ยชีวภาพ

แปลงเรียนรู้ :

เครือข่าย : ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลห้วยเฮี้ย, ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนตำบลบ้านแยง

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : น.ส.ดอกไม้ คงหนองลาน ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : ๐๘๙-๘๔๑๒

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

สินค้าหลัก : มันสำปะหลัง

พื้นที่เป้าหมาย : 18,204 ไร่

เกษตรกรเป้าหมาย : 6,109 ราย

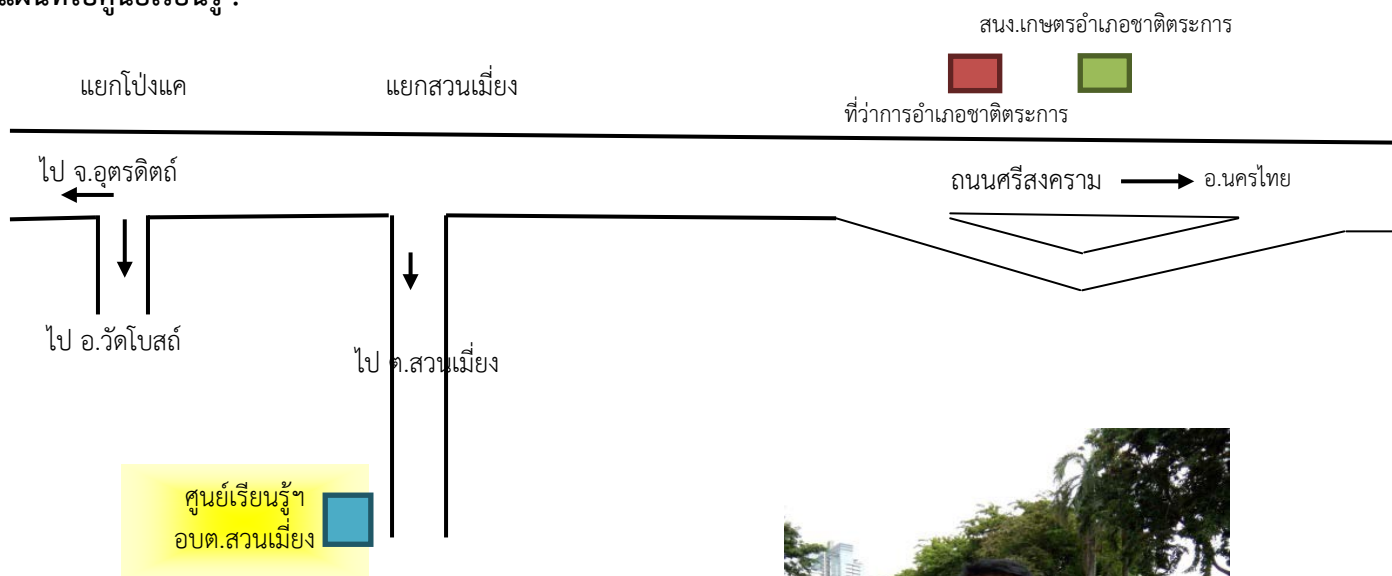
สถานที่ตั้ง : บ้านน้อย หมู่ที่ 1 ตำบลสวนเมี่ยง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

พิกัด : X = 660573 Y = 1905108

พิกัด : Longitude 100.510203 Latitude 17.225319

ระดับการพัฒนาของศูนย์ฯ : ระดับพอใช้ (C)

แผนที่ไปศูนย์เรียนรู้ :

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายพีรพัฒน์ พรหมสิงห์ อายุ 46 ปี

ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 21/2 ม.8 ต.สวนเมี่ยง อ.ชาติตระการ จ.พิษณุโลก

เบอร์โทรศัพท์ : 080-5990877

สถานการณ์ของพื้นที่ : เกษตรกรในพื้นที่ตำบลสวนเมี่ยง ส่วนใหญ่ปลูกมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง คิดเป็นร้อยละ 48 ของพื้นที่อำเภอชาติตระการ แต่ประสบปัญหาการผลิตมันสำปะหลังได้ผลผลิตน้อยกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ มีการใช้ปัจจัยการผลิตสูง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ราคาปุ๋ยและสารเคมีแพง โรคและแมลงระบาด

แนวทางการพัฒนา : การลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง ซึ่งเกษตรกรใช้ต้นทุนการผลิต เฉลี่ยไร่ละ 3,500 บาท โดยมีเป้าหมายลดต้นทุน 5 % การผลิตมันสำปะหลังให้ได้ปริมาณเพิ่มจาก 3,000 กิโลกรัม เป็น 3,500 กิโลกรัม

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : เทคโนโลยีการลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

- หลักสูตรเรียนรู้ :
1. การปลูกมันสำปะหลังระบบน้ำหยด
 2. การผลิตปุ๋ยหมักใช้เอง
 3. การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ฐานการเรียนรู้ :

1. ฐานเรียนรู้การปลูกมันสำปะหลัง

2. ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ

3. ฐานเรียนรู้การปลูกดอกไม้

4. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงปลาในบ่อดิน

5. ฐานเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง

6. ฐานเรียนรู้การเลี้ยงแพะ

7. ฐานเรียนรู้การทำบัญชีฟาร์ม

แปลงเรียนรู้ : การปลูกมันสำปะหลังระบบน้ำหยด

เครือข่าย : ศูนย์เครือข่าย ศพก.จำนวน 18 ศูนย์

ชื่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร : น.ส. รสจรินทร์ คล้ายทับทิม ตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 094-709-282